

NA WARSZTACIE

ROLKASETA Opr. Antoni Mańkowski

Całość urządzenia przedstawionego na rys. 1 składa się z następujących części:

- A — obudowy zewnętrznej urządzenia do przewijania (rys. 9);
- B — półzawiasu służącego do zawiasowego zamykania pokrywy D (rys. 9);
- C — urządzenia do przewijania filmu (rys. 10, rys. 2 i 3 — widok perspektywiczny i schemat działania);
- D — pokrywy z zaczepem zawiasowym, który zakładamy przed zamknięciem pokrywy na półzawias B (patrz rysunki: 4 i 10);
- E — zatrzasku zamykającego, za pomocą którego zamykać będziemy pokrywę D na obudowie A (rys. 6).

Oprócz wymienionych wyżej części, dla funkcjonowania całości niezbędne będą:

- rolka do transportu filmu — rys. 5 i 11d,
- trzpień pokręta — rys. 8 i 11a,
- główka pokręta — rys. 11b,
- prowadnica trzpienia pokręta — rys. 11c,
- wziernik z lustrami — rys. 12.

Przed przystąpieniem do pracy, musimy najpierw szczegółowo zapoznać się z konstrukcją tego urządzenia, przedstawioną na załączonych rysunkach.

Pracę należy rozpocząć od wykonania obudowy A. Po wytrasowaniu ryłcem na blasze rysunku (rys. 9) tej części wycinamy ją po zewnętrznym konturze oraz przecinamy blachę w miejscach zaznaczonych liniami pełnymi. Liniami przerywanymi oznaczono na rysunku krawędzie zagięcia.

Analogicznie postępujemy przy wykonywaniu części C i D. Części B, C i E po wykonaniu odkładamy, a najpierw dopasujemy do siebie obudowę A i pokrywę C. Zanim tego dokonamy ostatecznie (przedtem już dopasujemy pokrywę do obudowy), musimy wkleić wewnątrz pokrywy pasek filcu, uszczelniający i zabezpieczający przed przedostaniem się światła do wnętrza w miejscach styku pokrywy z obudową (rys. 4).

Kiedy pokrywa jest gotowa (z filcem i trzpieniami zatrzaskowymi), możemy na obudowie oznaczyć miejsca, w których należy przylutować „półzawias“ B i zatrzask zamykający E. Pasować należy te części po zamknięciu pokrywy na obudowie A.

Następną czynnością będzie sprawdzenie, czy część C wchodzi łatwo do obudowy. Część C powinna bez trudności dać się wprowadzić do wnętrza. Pasowanie to należy wykonywać kilkakrotnie: zaraz po zagięciu blachy i ukształtowaniu szkieletu części C, po założeniu rolek prowadzących film, po przylutowaniu do obudowy prowadnicy trzpienia pokręta i po całkowitym zmontowaniu pokręta wraz z główką i trzpieniem w prowadnicy (sprawdzenie, czy pokręto po wprowadzeniu trzpienia w szpulę filmu obraca tę szpulę).

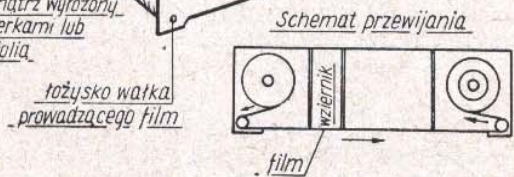
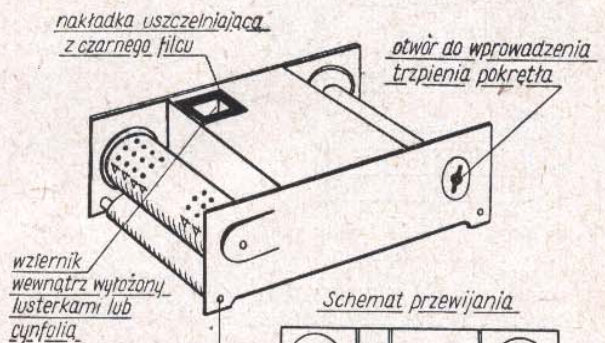
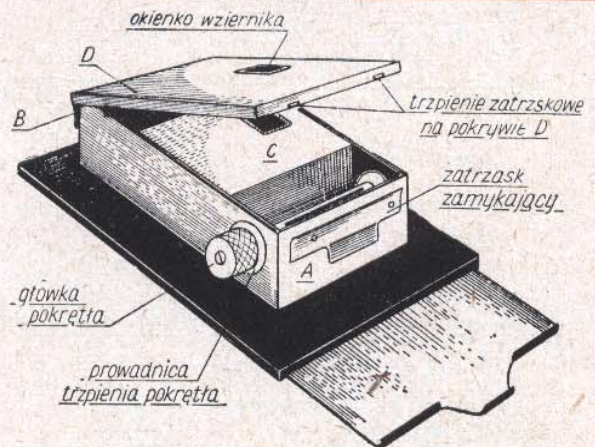
Roleki prowadzące film (przedstawione na rysunku 5) i trzpień prowadnicy wykonać trzeba na tokarni według rysunku.

Główkę pokręta można wykonać z blachy, lepiej jednak wytoczyć ją z kawałka aluminium lub stali, gzymkując ją z zewnątrz. Umocujemy główkę do trzpienia za pomocą śruby 2—8 mm wkręconej w trzpień (patrz rys. 11a).

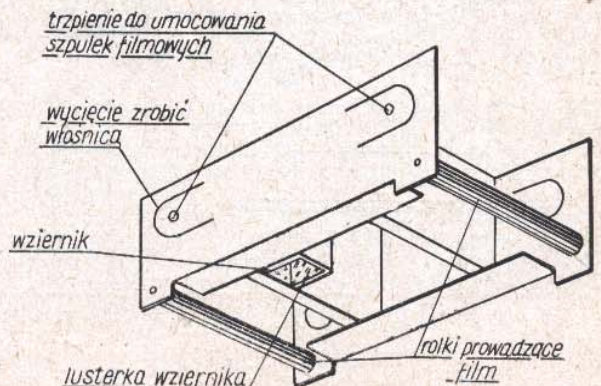
Zarówno w pokrywie D, jak i w części C widać na rysunku okienko wziernika służące do obserwowania papierowej taśmy z numeracją, chroniącej film przed naświetleniem i pozwalającej na równomierne przesuwanie filmu po każdym zdjęciu. Ponieważ konstruk-

cja naszej „rolkasety“ jest wysoka, więc wziernik stanowi pewnego rodzaju kanał i to dość głęboki. Aby umożliwić widzenie kolejnych numerów na papierowej taśmie głęboko na dnie wziernika, musimy je dość dobrze oświetlić. Oświetlenie to uzyskamy obudowując wewnątrz wziernika lusterkami lub co najmniej wklejając błyszczącą cynfolię.

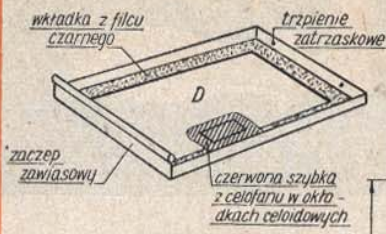
(Dokończenie na str. 6)

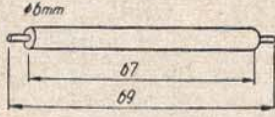
Część C - widok z góry

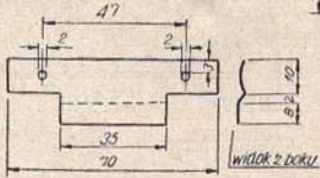
Część C - widok z dołu

Rys. 4.

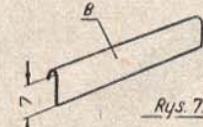
Rys. 5.

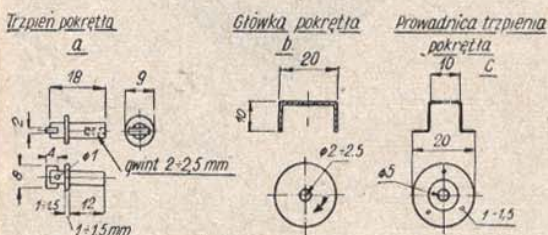
Rys. 6.

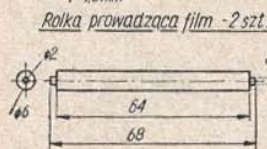
Rys. 8.

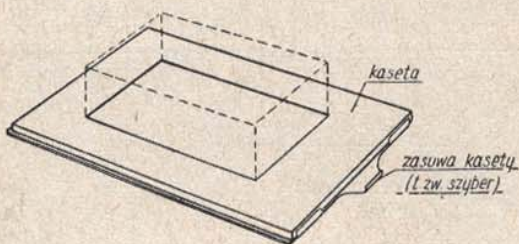
Rys. 9.

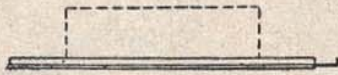
Rys. 10.

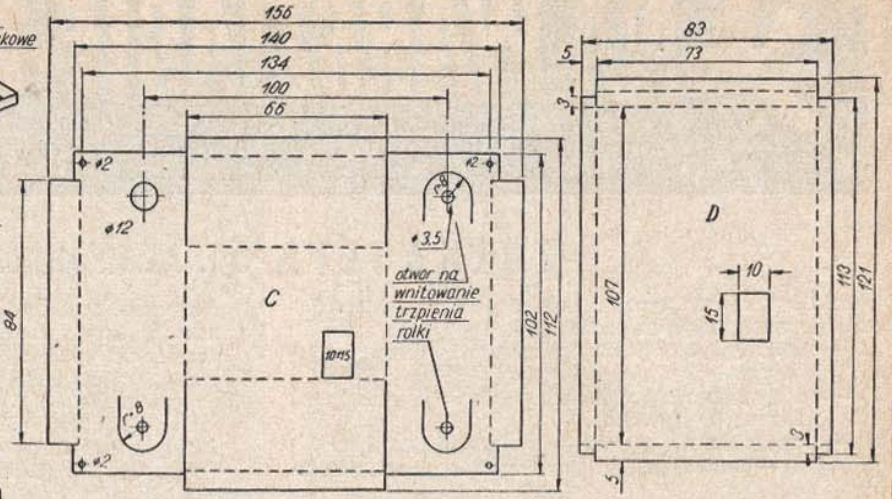
Schemat wmontowania urządzenia przewijającego w kasety aparatu 9x12

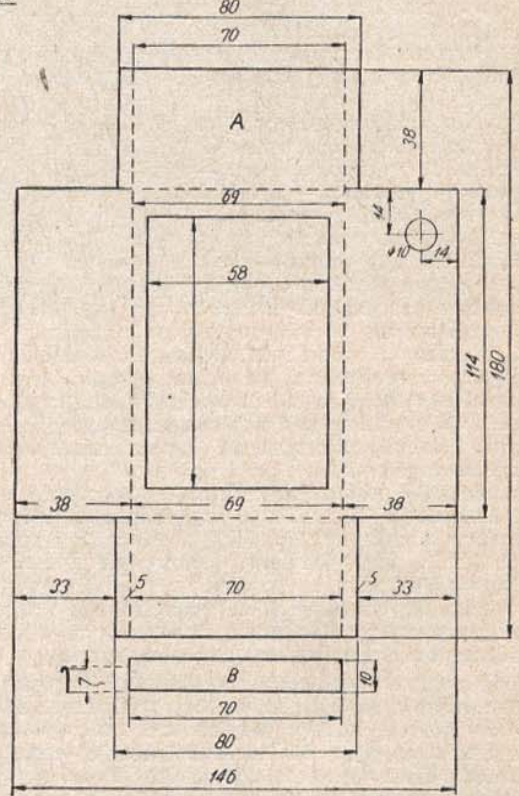
Rys. 12.

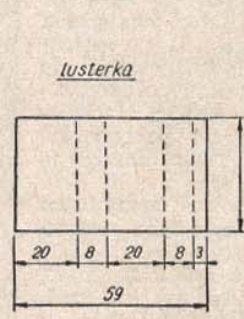
Rys. 13.

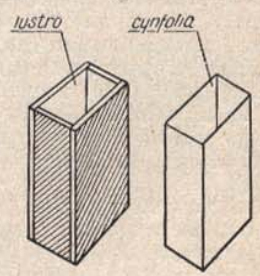
Rys. 14.

Rys. 9.

Rys. 10.

Rys. 11.

(Dokończenie ze str. 1 wkladki „M. T.”)

Warto tu jeszcze podać, że trzpienie do umocowania szpułek mają mieć średnicę 3 1/2—4 mm i powinny wystawać około 4 mm. Trzeba je wnitować i rozpunktować, aby je mocno osadzić. Wycięcia, pokazane na rysunkach, należy wykonać włoścnicą do metali. Są one niezbędne dla łatwego założenia i wyjęcia szpuli.

Otwór do wprowadzenia trzpienia pokrętła powinien pokrywać się z otworem w obudowie A, na którym po stronie zewnętrznej przymocowana będzie prowadnica trzpienia pokrętła.

Przed zmontowaniem główki wraz z trzpieniem pokrętła dobrze jest na trzpień nałożyć spiralną sprężynkę 1 1/2—2 zwojów z drutu stalowego o ϕ 0,3—0,5 mm. Będzie ona wpychała trzpień do wnętrza.

Do naklejenia filcu uszczelniającego oraz czerwonej szybki w okienku wziernika najlepiej używać kleju acetonowego (np. cristolcementu).

Wmontowanie adaptera w kasetę

Po ostatecznym sprawdzeniu funkcjonowania adaptera, kiedy przekonaliśmy się, że założony film bez trudności przesuwają się w zbudowanym urządzeniu (dobrze jest poświęcić na ten cel rolę nowego filmu

i wypróbować działanie adaptera po zamknięciu pokrywy).

Całość musimy wmontować w kasetę danego aparatu (patrz rys. 13).

Na tylnej ściance kasety oznaczymy prostokąt, w który wbudujemy adapter. Po wycięciu otworu przy zamkniętej zasuwie kasety (szyber zamknięty) wprowadzamy weń nasz adapter tak, aby oparł się na zasuwie. W tym położeniu można go przylutować do kasety. Trzeba jednak przedtem sprawdzić, czy płaszczyzna filmu, jaką zajmuje on obecnie w kasecie po włożeniu kasety do aparatu, znajduje się w płaszczyźnie matówki naszego aparatu. Jest to bardzo ważne. W przeciwnym przypadku obraz sfotografowany będzie nieostry. Zatem musimy całość tak wykonać, aby płaszczyzna filmu znajdowała się dokładnie (do milimetra) w płaszczyźnie matówki aparatu.

Przed przystąpieniem do wykonywania zdjęć trzeba na matówce oznaczyć granice obrazu, jaki utrwać się będzie na formacie naszej błony zwojowej zakładanej wraz z adapterem do aparatu.

Po przylutowaniu „rolkasety“ — do tylnej ścianki aparatu — całość starannie oczyścimy i pomalujemy czarnym matowym lakierem.